

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P15

Psalmi – תהלים *t^ehillîm*

Molitvene pjesme
Upravni govor Bogu

Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)

The image displays a musical score for the hymn 'Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)'. The score is written on two staves in a 4/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. Chord symbols (D, A, G, D7) are placed above the corresponding notes. The first staff covers the first two lines of the lyrics, and the second staff covers the last two lines. The piece concludes with a double bar line.

D A D D7

Slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju,

G D A D

slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju!

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P15

Tp1120 Biblijska egzegeza: Psalmi i Mudrosne knjige

**Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a
Ljetni semestar ak. g. 2020./21.**

Niko Bilić SJ

amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P15

Psalmi – תהלים *t^ehillîm*

Molitvene pjesme
Upravni govor Bogu

Zbirka

- U HB na početku *Spisa*
  - U LXX i Vg. Job
- 150 psalama prema odlomcima Tore
- Pripadaju pojedinim likovima
- “pjesmarica” drugoga Hrama
- Osnovna podjela (Westermann):
- hvale i prošnje

Klasifikacija po sadržaju

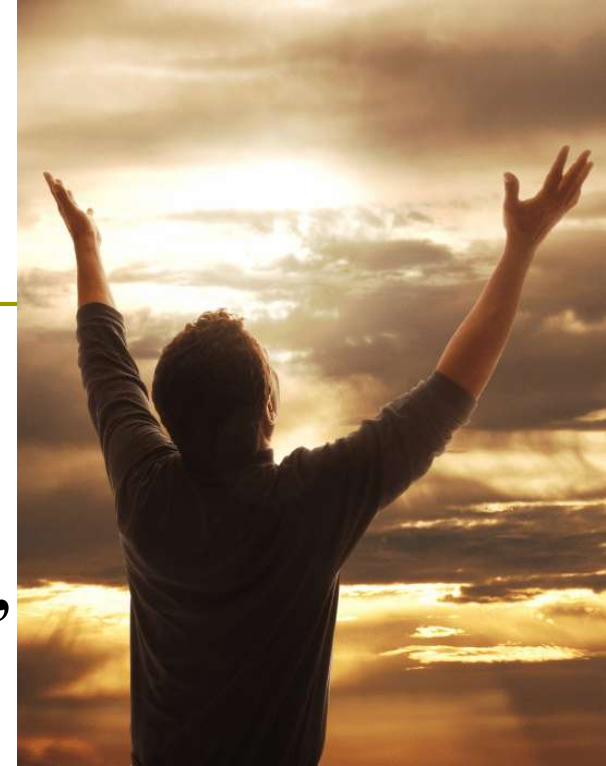

- ❑ 1. Hvalospjevi – *tʿhillîm* (npr. Ps 145)
- ❑ 2. tužaljke – osobne; zajedničke
- ❑ 3. zahvala naroda
- ❑ 4. ostali:
  - *Proročko eshatološki*
    - ❑ *Bog kraljuje npr. ps 47; 93; 96-99.*
    - ❑ *Sionske pjesme npr. ps 46; 48; 76.*
    - ❑ *Mesijanski psalmi npr. ps 2; 45; 72; 89; 110; 132*
  - *Poučni*
    - ❑ *Bog je dobar čistima srcem (Ps 73)*
    - ❑ *“Maskil” (npr. Ps 78):
Poslušaj moju toru!*

Biblijski Psalmi

- hebr. poezija: *paralelizam*
- Ps 91,1
  - a Ti što **prebivaš** pod zaštitom **Višnjega**,
  - b što **počivaš** u sjeni **Svemogućega**
- Ps 89,2 (pronađite *paralelizam*!)
  - O ljubavi Jahvinoj pjevat ću do vijeka,
  - Kroza sva koljena vjernost ću tvoju naviještati
    - “Ljubav” (3. l) = “vjernost” (2.l)
    - “Pjevati” = “naviještati”
    - “Dovijeka” = “kroza sva koljena”

Knjiga psalama

□ 150 poetskih tekstova

□ drugi *psalmi* u Bibliji:

■ Izl 15,1–18

■ hvalospjev na Crvenom moru;

■ Pnz 32

■ Mojsijeva oprostajna pjesma;

■ Suci 5

■ Deborin i Barakov hvalospjev;

■ 1 Sam 2,1–10:

■ Anin hvalospjev;

■ 2 Sam 23,1–7:

■ Davidova oprostajna pjesma;

■ Iz 12:

■ zahvalnica spašenih;

■ Jn 2,3–10:

■ Jonina molitva

■ Jdt 16:

■ Juditin hvalospjev

□ Knjiga tužaljki

□ Iz 40-55; Jr; Job

Brojanje

- **LXX i Vulgata:**
- **U tradiciji (u liturgiji)**
- **Danas/studijski:**
- **prijevod s izvornika (HB)**
- **LXX spaja:**
- **Ps 9+10**
Ps 114+115
- **LXX razdvaja:**
- **Ps 116 i Ps 147 u 2 dijela**
- **= veći broj odgovara izvorniku**

HB

LXX

- ps 1–8
- ps 9–10
- ps 11–113
- ps 114–115
- ps 116,1–9
- ps 116,10–19
- ps 117–146
- ps 147,1–11
- ps 147,12–20
- ps 148–150
-

- ps 9
- ps 10–112
- ps 113
- ps 114
- ps 115
- ps 116–145
- ps 146
- ps 147
- ps 148–150
- ps 151

Divno ime (Ps 8)

intro: E H7 E H7

O ka - ko je div - no, Bo - že naš po
ze - mlji svoj tvo - je i - me

O ka - ko je div - no, Bo - že naš po
ze - mlji svoj tvo - je i - me

Ustroj Psaltira

- analiza kao i kod ostalih knjiga
  - Tekstualna “jedinica” u cjelini
- 1) niz: npr. Ps 3-14
  - ps 3-7 tužaljke i prošnje
  - ps 8 hvalospjev
  - ps 9-14 tužaljke i prošnje
  - okvir u 3,9 i 14,7:
    - “spas” i “narod” (+2x “Izrael” 14,7)
- 2) struktura cijele zbirke
  - ps 1s i 146-150
  - okvir
  - kraljevski psalmi: mreža
- 3) “naslovi” čine *skupine* (npr. 42-49. 73-77) →

Skupine psalama

psalmi sinova Korahovih	42–49	84s.87s
Tužaljka	42/43 (ja) – 44 (mi)	84 (ja) – 85 (mi)
Odgovor (Božji)	45–48	87
Tužaljka	49 (ja)	88 (ja)

Asafovi psalmi	73–77	78–83
pouka	73	78
tužaljka	74 (mi)	79s (mi)
odgovor (Božji)	75s	81s
tužaljka	77 (ja)	83 (ja)

Poredane skupine

- Ps 42-49:
- Korahovi sinovi
  - Ps 50:
- Asaf
  - Ps 51-72:
- David
- Ps 73-78:
- Asaf
  - Ps 84-88:
- Korahovi sinovi

A	B	C	B	A
psalmi Korahovih sinova	Asafov psalam	Davidovi psalmi	Asafovi psalmi	psalmi Korahovih sinova
42-49	50	51-72	73-83	84-88

Davidova uloga

- **Koliko *Davidovih* psalama?**
- **73**
  - Pjesnik-molitelj – progonjen, spašen
  - U ps 108-110.138-145?
  - “novi David”
- **Uz “Davidov” još i “dodatak”**
  - npr. ps 51 ili 59 ili 63
- **13 psalama + biografska bilješka**
  - Slično u našem životu?
- **cio psaltir Davidov duhovni dnevnik**
  - Povijesni i mesijanski

Pet knjiga psalama

- **podjela blagoslovnim formulama**
  - ps 41,14; 72,18s; 89,53; 106,48
    - Zajednička tema?
    - Blagoslov: Bog, Božje ime
    - Struktura?
    - 3x “Amen, Amen”; 2x “odvijeka dovijeka”: početak i kraj
    - Dinamika:
      - Sva zemlja – sredina; sav narod, Aleluja! – kraj
- **knjige:**
- **ps 3–41.42–72.73–78.90–106.107–145.**
  - okvir 1s; 146-150
    - Mojsije dao 5 knjiga Zakona, a David
    - 5 knjiga Psalama
- **ps 1 hermeneutički ključ – tema:**
  - *Zakon Gospodnji v2 – psalmi: Davidova Tora*

